Διεθνής
Ηλεκτρονική Περιοδική Έκδοση

Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής

Τεύχος 105

Οκτώβριος 2026

Έκδοση: Παντελής Γεωργογιάννης
ISSN: 2407-9669
Πάτρα

Διεθνής
Ηλεκτρονική Περιοδική Έκδοση
με κριτές

Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής

Τεύχος 105

Πάτρα, Οκτώβριος 2026

Title: Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής

ISSN: 2407-9669

σ.σ. 25, σχήμα 17,5 Χ 25 εκ.

Εκδότης:
Παντελής Γεωργογιάννης
Αντ. Οικονόμου 8, 26504 - Άγ. Βασίλειος, Πάτρα Αχαΐας
Tel/Fax: 2610993855, 2613019948
website: http://periodiko.inpatra.gr
email: periodiko@inpatra.gr

Γραμματεία:
Νικολακοπούλου Δήμητρα, *Κοινωνική Λειτουργός και Φιλόλογος*

Copyright ©:
Παντελής Γεωργογιάννης
Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Πολιτική δημοσίευσης άρθρων:
Η Διεθνής Ηλεκτρονική Περιοδική Έκδοση ***«Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής»*** δημοσιεύει άρθρα τα οποία έχουν υποστεί διαδικασία τυφλής κρίσης. Ωστόσο, οι απόψεις που εκφράζονται σε κάθε άρθρο απηχούν εκείνες των συγγραφέων και δεν είναι απαραιτήτως αποδεκτές από την Συντακτική Επιτροπή.

Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής

Περιοδική έκδοση

Για την επιλογή της ύλης εφαρμόζεται το σύστημα της τυφλής κρίσης

Διευθυντής έκδοσης

Γεωργογιάννης Παντελής, *τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Συντακτική Επιτροπή

Baros Wassilios, Professor für Bildungsforschung, *Universität Salzburg*
Μήτσης Ναπολέων, *Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*
Φυριππής Εμμανουήλ, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών*

Επιστημονική Επιτροπή

Καθηγητές

Αναστασιάδου Σοφία, *Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας*
Αρχάκης Αργύρης, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*
Βεργίδης Δημήτριος, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*
Γαλανάκη Ευαγγελία, *Καθηγήτρια Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*
Καψάλης Γεώργιος, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Kolliousi Lambrini, *Profesora, Universidad Nacional Autónoma de México*
Κουρκουτάς Ηλίας, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης*
Κροντήρη Τινα, *Καθηγήτρια Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*
Μαλαφάντης Κωνσταντίνος, *Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*
Πανταζής Σπύρος, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Παζιώνη-Καλλή Κατερίνα, *Καθηγήτρια Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου*
Πλακίτση Κατερίνα, *Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Ρεράκης Ηρακλής, *Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*
Σαραφίδου Γιασεμή-Όλγα, *Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*
Σκούρτου Ελένη, *Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου*
Villar Lecumberri Alicia, *Profesora honoraria, Universidad Autónoma de Madrid*

Αναπληρωτές καθηγητές

Ασημάκη-Δημακοπούλου Άννυ, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών*
Βαμβακούση Ξανθή (Ξένια), *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Γουργιώτου Ευθυμία, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης*
Θάνος Θεόδωρος, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*

Καλεράντε Ευαγγελία, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας*
Κεδράκα Κατερίνα, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης*
Μάγος Κωνσταντίνος, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*
Μαυρίλας Δημοσθένης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*
Μπάκας Θωμάς, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Ξυδόπουλος Γιώργος, *Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*
Φραγκούλης Ιωσήφ, *Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ*
Χατζηπαναγιωτίδη Άννα, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Frederick Κύπρου*

Επίκουροι Καθηγητές

Αρβανίτη Ευγενία, *Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΑΠΗ Πανεπιστήμιο Πατρών*
Κασωτάκη–Γατοπούλου Αργυρώ, *Δρ., Επίκουρη Καθηγήτρια, Hankuk University of Foreign Studies της Ν. Κορέας*
Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία, *Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών*
Λαζαρίδου Αγγελική, *Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*
Νιφτανίδου Θεοχαρούλα, *Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών*
Σαββάκης Μάνος, *Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου*
Στεργίου Λήδα, *Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*
Τουρτούρας Χρήστος, *Επίκουρος Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*
Φωτεινός Δημήτριος, *Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών*

Λέκτορες

Τσεσμελή Στυλιανή, *Λέκτορας Πανεπιστημίου Πατρών*

Διδάκτορες

Ακριτίδου Δήμητρα, Δρ. Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών
Αρμάος Ρέμος, *Σύμβουλος Καθηγητής ΕΑΠ, Εκπαίδευση Ενηλίκων*
Βαρσαμίδου Αθηνά, *Δρ. Πανεπιστημίου Κρήτης*
Κατσιμάρδος Βασίλης, *Δρ. Παιδαγωγικής, Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης 46ης Περιφέρειας Αθήνας*
Μανιάτης Παναγιώτης, *Δρ. Πανεπιστημίου Αθηνών Εξωτ. Συνεργάτης, Π.Δ. 407*
Μουσένα Ελένη, *Δρ Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πατρών*
Μπρίνια Βασιλική, *Δρ στις Επιστήμες της Αγωγής και της Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*
Νεράντζης Δαμιανός, *Δρ. Ιονίου Πανεπιστημίου στη Μεταφρασεολογία και Διδακτική Ξένων Γλωσσών*
Πλιόγκου Βασιλική, *Δρ. στις Επιστήμες της Αγωγής-Ειδική Επιστήμονας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*
Σαχανά Ιφιγένεια, *Δρ. Κλασικής Αρχαιολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*
Σταυρόπουλος Αναστάσιος, *Δρ. Τμήματος Μέσων Επικοινωνίας και Πολιτισμού της Σχολής Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας και Πολιτισμού Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών*
Τσιαβού Ευαγγελία, *Διδάκτωρ Πανεπιστήμιο Potsdam Γερμανίας*
Τσιμπουκλή Άννα, *ΣΕΠ ΕΑΠ, Υπεύθυνη Τομέα Εκπαίδευσης ΚΕΘΕΑ*
Χαμπηλομάτη Παρασκευή, *Δρ. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Φιλόλογος, Διευθύντρια 2ου Λυκείου Άρτας*

Περιεχόμενα

Ο Θεσμός του Παιδαγωγικού Μέντορα στην Ελλάδα **7**

Γεράσης Νικόλαος

Γεράσης Νικόλαος

Ο Θεσμός του Παιδαγωγικού Μέντορα στην Ελλάδα

Περίληψη

Το 2022 θεσπίστηκε στην Ελλάδα ο παιδαγωγικός μέντορας στην εκπαίδευση, για την υποστήριξη νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών και νεοεισερχόμενων στις σχολικές μονάδες. Ως πρόσφατος θεσμός, δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα που μπορούν να αξιοποιηθούν για την αποτελεσματική και ουσιαστική εφαρμογή του. Στην παρούσα μελέτη εντοπίστηκαν δεδομένα σχετικά με τη σημασία, τα οφέλη, τις προκλήσεις, τη λειτουργία, τα χαρακτηριστικά του θεσμού στην Ελλάδα και επιτυχή διεθνή παραδείγματα. Γενικά, πρόκειται για ένα σημαντικό μέσο υποστήριξης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, με οφέλη για τους ίδιους, τη σχολική μονάδα και την εκπαίδευση. Η επιτυχής εφαρμογή του προϋποθέτει κατάλληλη οργάνωση, επιμόρφωση και αξιολόγηση.

Λέξεις – κλειδιά: Μέντορας, Μεντορεία, Παιδαγωγικός Μέντορας

Παραπομπή: Γεράσης, Ν. (2026). Ο Θεσμός του Παιδαγωγικού Μέντορα στην Ελλάδα, *Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής*, τχ. 105/2026, σ.σ. 7-25 Στο: https://ipode.gr/theoria-erevna/teuhi/

The Institution of the Pedagogical Mentor in Greece

Abstract

In 2022, the pedagogical mentor in education was established in Greece, to support newly appointed teachers and new entrants to school units. As a recent institution, there is not sufficient data that can be used for its effective and substantial implementation. This study identified data on the importance, benefits, challenges, operation, characteristics of the institution in Greece and successful international examples. In general, it is an important means of supporting and developing teachers, with benefits for themselves, the school unit and education. Its successful implementation requires appropriate organization, training and evaluation.

Keywords: Mentor, Mentoring, Pedagogical Mentor

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση με θέμα «*Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*» (δημοσίευση 22-08-2022), εισήχθη ο θεσμός του Παιδαγωγικού Συμβούλου - Μέντορα, με σκοπό να εμπνεύσει, να προσανατολίσει καθώς επίσης και να υποστηρίξει τους νεοδιοριζόμενους ή τους νέους εκπαιδευτικούς σε μια μονάδα[1]. Στα σχολεία ένας μέντορας θεωρείται διεθνώς ένας πιο έμπειρος συνάδελφος που υποστηρίζει τους άλλους δασκάλους. Διάφορες προκλήσεις όπως η επίλυση σύνθετων προβλημάτων, η ανταπόκριση στις αλλαγές, η εργασία σε ομάδες υψηλών επιδόσεων και η αποτελεσματική επικοινωνία στη διδακτική μαθησιακή διαδικασία απαιτούν από τους εκπαιδευτικούς να ενδιαφέρονται πραγματικά για τη βελτίωση της ποιότητάς τους. Οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στην αρχή της καριέρας τους θα πρέπει να λαμβάνουν μέντορινγκ, ώστε να βελτιώσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη στάση τους απέναντι στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης στις τρέχουσες υπηρεσίες τους. Ωστόσο, το μέντορινγκ δεν απευθύνεται μόνο σε αρχάριους δασκάλους, αλλά είναι επίσης απαραίτητο για όλους τους εκπαιδευτικούς, δεδομένου πως συγκαταλέγεται μεταξύ των εργαλείων ανάπτυξής τους[2] [3]. Έτσι, καθίσταται σαφής η κρισιμότητα, η σημασία

1 Υπουργική Απόφαση 102919/ΓΔ4 (24-08-2022), *Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*.

2 Handrianto, C., Jusoh, A. J., Syuraini, S., Rouzi, K. S., Alghazo, A. (2022). The implementation of a mentoring strategy for teachers' professional development in elementary school. In: Elementary: Islamic Teacher Journal, vol. 10 no. 1 pp. 65-80.

3 Ulvik, M., Sunde, E. (2013). The impact of mentor education: does mentor education matter? In: Professional development in education, vol. 39 no. 5, pp. 754-770.

και η δυσκολία του εν λόγω θεσμού, φανερώνοντας πως η ουσιαστική εφαρμογή του απαιτεί λεπτομερή οργάνωση, λαμβάνοντας υπόψη πολλαπλούς παράγοντες.

Εντούτοις, καθώς στην Ελλάδα είναι σχετικά πρόσφατος ο εν λόγω θεσμός, δεν έχουν λάβει χώρα μελέτες σχετικά με την υιοθέτηση μέντορα στα σχολεία. Το κενό αυτό αποτέλεσε έναυσμα για την υλοποίηση της παρούσας βιβλιογραφικής μελέτης, στο πλαίσιο της οποίας αποπειράται η παροχή στοιχείων για κρίσιμες πτυχές του παιδαγωγικού μέντορα, όπως οφέλη και προκλήσεις, προκειμένου να παραχθεί μια εικόνα που θα λειτουργήσει ως βάση για την κατάλληλη κατεύθυνση της υλοποίησης του εν λόγω θεσμού. Παρακάτω παρουσιάζεται ο σκοπός της μελέτης και ακολουθεί η αποσαφήνιση των εννοιών του μέντορα, του παιδαγωγικού μέντορα και της μεντορείας. Έπειτα, παρουσιάζεται η σημασία και η λειτουργία της μεντορείας στην εκπαίδευση, τα μοντέλα μεντορείας, ο θεσμός στο ελληνικό πλαίσιο και διεθνή δεδομένα από την εφαρμογή μέντορα στην εκπαίδευση. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προέκυψαν.

2. Σκοπός

Σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής μελέτης ήταν η παρουσίαση του ρόλου του παιδαγωγικού μέντορα. Μέσω αυτής δύνανται να κατανοήσουν οι αναγνώστες τα οφέλη, τις προκλήσεις και τις επιτυχείς μεθόδους εφαρμογής του, αλλά και να παραχθεί αξιοποιήσιμη γνώση για την ουσιαστική υλοποίησή του στο πλαίσιο της ελληνικής εκπαίδευσης.

3. Θεωρία

3.1 Αποσαφήνιση όρων

3.1.1 Μέντορας

Ο όρος ‘μέντορας’ πρωτοεμφανίζεται στην αρχαία Ελλάδα, καθώς στην Ομήρου Οδύσσεια αναφέρεται πως η θεά Αθηνά μεταμφιέστηκε σε μέντορα στο ανάκτορο του Οδυσσέα[4]. Στη σύγχρονη εποχή αναφέρεται σε ένα άτομο με εμπειρία και προθυμία να μοιραστεί τις γνώσεις που έχει με κάποιο λιγότερο έμπειρο άτομο στο πλαίσιο μιας σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Αναλυτικότερα, το άτομο αυτό αποτελεί πρότυπο, παρέχει υποστήριξη, κατεύθυνση και ανατροφοδότηση αναφορικά τόσο με σχέδια επαγγελματικής σταδιοδρομίας όσο και διαπροσωπικής ανάπτυξης. Βρίσκεται σε θέση εξουσίας, δίνει συμβουλές και φέρνει τα επιτεύγματα των εργαζομένων στην προσοχή

4 Garvey, B., Stokes, P., Megginson, D. (2009). Coaching and mentoring, theory and practice. Sage.

των ανωτέρων ιεραρχικά σε έναν οργανισμό ή εταιρεία. Σκοπός του έργου του μέντορα είναι να παρέχει βοήθεια, προκειμένου να επιτευχθεί η ανάπτυξη και η πρόοδος των εργαζομένων[5]. Βασίζεται στη συναισθηματικά υποστήριξη, καθώς οι καθοδηγούμενοί του μαθαίνουν και αναπτύσσονται, μέσω του μοιράσματος γνώσεων και δεξιοτήτων εφαρμόσιμων σε πρακτικό επίπεδο[6]. Εστιάζει στην ανάπτυξη των καθοδηγούμενων, «*στην εξερεύνηση των στόχων, των ονείρων ή των φιλοδοξιών τους και τρόπων για την επίτευξή τους, όπως η ανάληψη μιας σειράς δραστηριοτήτων μάθησης και ανάπτυξης*»[7], αναγνωρίζει δημόσια τα επιτεύγματα τους και συνηγορεί υπέρ τους[8].

3.1.2 Μεντορεία

Η μεντορεία αποτελεί μια διαδικασία μάθησης στο πλαίσιο της οποίας διαμορφώνονται βοηθητικές, προσωπικές και αμοιβαίες σχέσεις, εστιάζοντας στα επιτεύγματα[9]. Ο όρος εμφανίστηκε στις αρχές του 20ου αιώνα ως απόρροια της ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης και της ανάπτυξης της γνώσης αναφορικά με την οργάνωση της τεχνολογίας. Η μεντορεία εφαρμόστηκε ευρέως από διευθυντές ως μια σημαντική τεχνική υποστήριξης της οργάνωσης και του ανθρώπινου δυναμικού, ενώ ακολούθησε σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Το 2000 προστέθηκε για πρώτη φορά μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο Coaching and Mentoring Practice στο Oxford Brookes University[10]. Σημαντική συζήτηση σχετικά με την ομοιότητα της μεντορείας με το coaching οδήγησε σε αρκετά άρθρα, από τα οποία διαπιστώθηκε πως δεν αναφέρονται στον ίδιο θεσμό[11]. Το coaching αναφέρεται σε μια βραχυπρόθεσμη, στοχοπροσηλωμένη διαδικασία καθοδήγησης που αποσκοπεί στη βελτίωση της απόδοσης σε συγκεκριμένα καθήκοντα, ενώ η μεντορεία αναφέρεται σε μια ευρύτερη και μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή σχέση, η οποία εστιάζει στην καλλιέργεια γενικότερων γνώσεων και δεξιοτήτων[12] [13].

5 Day, R., Allen, T. D. (2004). The relationship between career motivation and self-efficacy with protégé career success. In: Journal of Vocational Behavior, vol. 64, pp. 72-91.
6 Wong, A. T., Premkumar, K. (2007). An introduction to mentoring principles, processes, and strategies for facilitating mentoring relationships at a distance. In: *MedEdPORTAL, vol. 6, no.* 1.
7 McCarthy, G. (2014). Coaching and mentoring for business. Sage.
8 Dahlberg, M. L., Byars-Winston, A. (2019). The Science of Effective Mentorship in STEMM. National Academies Press (US)
9 Wong, A. T., Premkumar, K. (2007). An introduction to mentoring principles, processes, and strategies for facilitating mentoring relationships at a distance. In: *MedEdPORTAL, vol. 6, no.* 1.
10 Koopman, R., Englis, P. D., Ehgrenhard, M. L., Groen, A. (2021). The Chronological Development of Coaching and Mentoring: Side by Side Disciplines. In International Journal of Evidence Based Coaching & Mentoring, vol. 19 no. 1, pp. 137-151.
11 McKevitt, D., Marshall, D. (2015). The legitimacy of entrepreneurial mentoring. In: International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, vol. 21 no. 2, pp. 263-280.
12 Nuis, W., Segers, M., Beausaert, S. (2023). Conceptualizing mentoring in higher education: A systematic literature review. In Educational Research Review, vol. 41, pp.1-22.
13 Drake, K. (2021). Coaching vs. mentoring. In Nursing Management, vol. 52 no. 8, p.56.

3.1.3 Παιδαγωγικός μέντορας

Ο παιδαγωγικός μέντορας είναι ένας έμπειρος εκπαιδευτικός, ο οποίος παρέχει παιδαγωγική, κοινωνική και οργανωτική υποστήριξη σε αρχάριους εκπαιδευτικούς που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της καριέρας τους. Κρίνεται απαραίτητο να είναι διαπιστευμένος δάσκαλος με σχετικό πιστοποιητικό και τουλάχιστον τέσσερα χρόνια διδασκαλίας. Αποτελεί μέλος του προσωπικού του σχολείου των αρχάριων εκπαιδευτικών[14]. Στην ελληνική εκπαίδευση, ο εκπαιδευτικός μέντορας θεσμοθετήθηκε με το Άρθρο 1 της ΥΑ «*Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*». Σύμφωνα με αυτό το άρθρο αποσκοπεί στην εκπλήρωση, την έμπνευση, τον προσανατολισμό και την υποστήριξη νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικών που τοποθετήθηκαν πρόσφατα στη σχολική μονάδα ως μόνιμοι, αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι, έχοντας προϋπηρεσία έως πέντε έτη. Στόχος είναι η επίτευξη ποιοτικής αναβάθμισης του διδακτικού και του εκπαιδευτικού έργου. Επίσης, ένας από τους ρόλους του είναι να προαγάγει επαγγελματικές δεξιότητες εκπαιδευτικών και να αποτελεί πρότυπο μίμησης. Παράλληλα, καλείται να συμβουλεύει, πληροφορεί και ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτικούς. Αυτό γίνεται σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης κατά τον προγραμματισμό και την εφαρμογή δράσεων που υλοποιεί. Στα καθήκοντα και στις αρμοδιότητές του εντάσσονται ο εντοπισμός των εκπαιδευτικών και διδακτικών αναγκών των εκπαιδευόμενων και η διοργάνωση προγραμμάτων, για την κάλυψη των αναγκών τους και την ενίσχυση της αυτοπεποίθησής τους[15].

4. Θεωρητικό μέρος

4.1 Σημασία και λειτουργία της μεντορείας στην εκπαίδευση

Η υποστήριξη των αρχαρίων επαγγελματιών μέσω μεντορείας άρχισε να αναπτύσσεται σε διάφορους τομείς, όπως η εκπαίδευση. Η καθοδήγηση και η υποστήριξη των εκπαιδευτικών κατά την ένταξή τους σε μια σχολική μονάδα περιλαμβάνει ένα σύνολο διαδικασιών με σκοπό την εύκολη προσαρμογής τους στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος, συμβάλλοντας στην παραμονή τους στο επάγγελμα. Η καθοδήγηση συνιστά μια οργανωμένη διαδικασία επαγγελματικής υποστήριξης, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της επαγγελματικής ανάπτυξης και της διδακτικής επάρκειας των εκπαιδευτικών κατά το πρώτο έτος της υπηρεσίας τους σε ένα σχολείο. Ο παιδαγωγικός μέντορας

14 Ben-Amram, M., Davidovitch, N. (2024). Novice Teachers and Mentor Teachers: From a Traditional Model to a Holistic Mentoring Model in the Postmodern Era. In: Education Sciences, vol. 14 no. 2, pp. 1-17.

15 Υπουργική Απόφαση 102919/ΓΔ4 (24-08-2022), *Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*.

φέρει εμπειρία και τεχνογνωσία, βοηθώντας να καθοριστούν επαγγελματικά πρότυπα και να ενταχθεί ομαλά ο αρχάριος εκπαιδευτικός[16].

Μείζονος σημασίας στοιχεία των εκπαιδευτικών μεντόρων είναι οι δεξιότητες εφαρμογής διαδικασιών κατάρτισης, για την ενίσχυση της αυτοκατεύθυνσης και του αισθήματος ευθύνης του νέου εκπαιδευτικού. Επιπροσθέτως, πρέπει να έχει αποτελεσματικές επικοινωνιακές δεξιότητες, οι οποίες διευκολύνουν την ανάπτυξη των νέων εκπαιδευτικών και προσαρμόζονται στις κοινωνικές αλλά και τις γνωστικές ανάγκες τους. Επιδεικνύει αμοιβαίο σεβασμό, ικανότητα ενεργητικής ή βαθιάς κατανόησης και ικανότητα αντιμετώπισης προκλήσεων με διακριτικούς είτε με τακτικούς τρόπους. Ακόμη, κρίνεται σημαντικό να διέπεται από συνεργατική στάση, ειλικρίνεια, εμπειρία και σοφία, ώστε να μπορεί να αποδέχεται τα αποτελέσματα. Η συναισθηματική υποστήριξη είναι πολύ σημαντική δεξιότητα[17]. Ακόμη, ο μέντορας στην εκπαίδευση είναι αναγκαίο να διαθέτει διάφορες διαπροσωπικές δεξιότητες, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες σε διαφορετικές επαγγελματικές καταστάσεις[18].

Τα παραπάνω έρχονται να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση πολλαπλών προκλήσεων, τις οποίες συναντούν συχνά οι αρχάριοι εκπαιδευτικοί. Ιδιαίτερη θέση σε αυτές έχει το στρες, καθώς εμφανίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αρχή της καριέρας τους λόγω δυσκολιών, που σχετίζονται με το μεταβαλλόμενο χαρακτήρα του εκπαιδευτικού συστήματος, την περίπλοκη φύση του διδακτικού έργου, την αντιμετώπιση πολλών διαφορετικών επαγγελματιών εντός του συστήματος, όπως είναι οι σχολικοί διευθυντές, οι άλλοι εκπαιδευτικοί και οι επιθεωρητές, αλλά και την ανάγκη να υπάρξει εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Επιπλέον δυσκολίες σχετίζονται με τη διαδικασία της διδασκαλίας και προέρχονται από έλλειψη δεξιοτήτων και τεχνικών διδακτικής πρακτικής, όπως είναι προβλήματα πειθαρχίας, διαχείρισης τάξης, αξιολόγησης μαθητών και επικοινωνίας με τους γονείς. Επιπροσθέτως, υπάρχουν δυσκολίες ανάπτυξης επαγγελματικής ταυτότητας. Οι νέοι εκπαιδευτικοί εισέρχονται στην εκπαίδευση ως επαγγελματίες έχοντας ήδη διαμορφωμένες αντιλήψεις για τη διδασκαλία και την εκπαίδευση από την εμπειρία τους ως μαθητές και ως φοιτητές. Συχνά, οι γνώσεις που κατέχουν από το πλαίσιο των σπουδών τους δεν είναι εφαρμόσιμες σε πραγματικές συνθήκες[19].

Σημαντική επίδραση για αποτελεσματική παιδαγωγική μεντορεία ασκούν και τα χαρακτηριστικά του καθοδηγούμενου εκπαιδευτικού. Ένας καλός καθοδηγούμενος είναι προνοητικός, αφοσιωμένος, πρόθυμος για ενίσχυση των

16 Ben-Amram, M., Davidovitch, N. (2024). Novice Teachers and Mentor Teachers: From a Traditional Model to a Holistic Mentoring Model in the Postmodern Era. In: Education Sciences, vol. 14 no. 2, pp. 1-17.
17 Hennissen, P., Crasborn, F., Brouwer, N., Korthagen, F., Bergen, T. (2011). Clarifying pre-service teacher perceptions of mentor teachers' developing use of mentoring skills. In: Teaching and teacher education, vol. 27 no. 6, pp. 1049-1058.
18 Islam, M. T. (2020). Mentoring in Education. In: Journal of ELT and Education, vol. 3 no. 4, pp. 135-137.
19 Ben-Amram, M., Davidovitch, N. (2024). Novice Teachers and Mentor Teachers: From a Traditional Model to a Holistic Mentoring Model in the Postmodern Era. In: Education Sciences, vol. 14 no. 2, pp. 1-17.

γνώσεων του, ανοιχτόμυαλος και επικοινωνιακός. Επιπλέον, χαρακτηρίζεται από αξιοπιστία, εργατικότητα, ενεργητική ακρόαση και ηθική συμπεριφορά. Ορισμένα χαρακτηριστικά προσωπικότητας των καθοδηγούμενων, όπως η ντροπαλότητα και η περιορισμένη μύηση, συσχετίζονται αρνητικά με την επιτυχία της μεντορείας[20].

Η αποτελεσματική καθοδήγηση προάγει την ολιστική ανάπτυξη στην εκπαίδευση. Μπορεί να βοηθήσει άμεσα στη επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ολόκληρων των εκπαιδευτικών οργανισμών, καθώς οι εμπλεκόμενοι αποκτούν βαθιά γνώση σε διαφόρων πεδία. Τα οφέλη εντοπίζονται τόσο στους αρχάριους εκπαιδευτικούς όσο και στα ίδια τα σχολεία και τους μέντορες. Οι αρχάριοι εκπαιδευτικοί, συγκεκριμένα, νιώθουν ασφάλεια και ικανότητα, δημιουργώντας καλή ατμόσφαιρα στην τάξη και καλές σχέσεις με μαθητές, γονείς και άλλους εκπαιδευτικούς. Επιπλέον, λαμβάνουν υποστήριξη από εύρος πηγών και προσεγγίσεων, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και απόψεων με τον μέντορα, αποκτώντας αναστοχαστικές δεξιότητες. Παράλληλα, εισάγονται στον προγραμματισμό της επαγγελματικής τους εξέλιξης, νιώθουν περισσότερο έτοιμοι και ενισχύεται ο αυτοσεβασμός, η επαγγελματική ταυτότητα και η δυνατότητα διαχείρισης της τάξης[21] [22].

Από την πλευρά τους, οι μέντορες, λαμβάνουν ανατροφοδότηση για τις δεξιότητες τους προς βελτίωση, εμπλουτίζουν την επαγγελματική εμπειρία τους και αποκτούν ικανότητες καθοδήγησης που είναι απαραίτητες, προκειμένου να ανελιχθούν στη θέση του συμβούλου. Τέλος, τα οφέλη για το σχολείο είναι η απασχόληση επαγγελματικά εκπαιδευμένου προσωπικού, η ανάπτυξη συνεργατικής σχολικής κουλτούρας, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των γνώσεων του διδακτικού προσωπικού και η καλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ του προσωπικού της σχολικής μονάδας[23] [24].

4.2 Μοντέλα μεντορείας στην εκπαίδευση

Παραδοσιακό μοντέλο

Το παραδοσιακό μοντέλο μεντορείας στην εκπαίδευση έχει ως κύριο χαρακτηριστικό στοιχείο την ομαδική εργασία μεταξύ ενός έμπειρου και ενός αρχαρίου εκπαιδευτικού, λαμβάνοντας χώρα εντός συγκεκριμένου χρονικού

20 Hill, S. E., Ward, W. L., Seay, A., Buzenski, J. (2022). The nature and evolution of the mentoring relationship in academic health centers. In: Journal of Clinical Psychology in Medical Settings, vol. 29 no. 3, pp. 557-569

21 Saranya, C., Dhuli, R., Guduru, R. (2022). The Role of a Mentor in Students' Personal Growth, Academic Success, and Professional Development. In: London Journals Press, vol. 22 no. 17, pp. 35-46.

22 Sonja, P., Despina, S., Biljana, P., Jadranka, R. (2018). Mentoring in teaching profession. In: International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, vol. 6 no. 2, pp. 47-56.

23 Sonja, P., Despina, S., Biljana, P., Jadranka, R. (2018). Mentoring in teaching profession. In: International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, vol. 6 no. 2, pp. 47-56.

24 Καρυπίδου, Θ. (2022). Διερεύνηση της συμβολής του mentoring στη βελτίωση και ανάδειξη του έργου των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο: Culture - Journal of Culture in Tourism, Art and Education, τόμ. 2 τεύχ. 4, σ.σ. 88-95.

διαστήματος. Ένας εκπαιδευτικός με μακρά εργασιακή εμπειρία και με ατομικές ιδιότητες που ενισχύουν την καλή συνεργασία αναλαμβάνει το ρόλο του μέντορα. Το ενδιαφέρον εστιάζεται στην επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού που καθοδηγείται. Πρόκειται για το πιο ευρέως διαδεδομένο μοντέλο στους περισσότερους τομείς ανθρώπινης δραστηριότητας[25].

Μοντέλο καθοδήγησης κατά περίπτωση

Ο συγκεκριμένος τύπος μεντορείας εφαρμόζεται στην περίπτωση που ο αρχάριος εκπαιδευτικός χρειάζεται την παροχή βοήθειας σε μια συγκεκριμένη κατάσταση, όπως η ομιλία σε κάποιο σεμινάριο. Πρόκειται για ένα αποτελεσματικό και ιδιαίτερα διαδεδομένο μοντέλο[26].

Μοντέλο καθοδήγησης συνεργατών

Το μοντέλο καθοδήγησης συνεργατών είναι ένα μοντέλο κατά την εφαρμογή του οποίου, η καθοδήγηση παρέχεται από ειδικούς που κατέχουν παρόμοιο επίπεδο δεξιοτήτων και έχουν παρόμοια ηλικία ή περίοδο υπηρεσίας. Συνεπώς, το ρόλο του μέντορα αναλαμβάνει ένα μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού το οποίο είναι ίσο με τον καθοδηγούμενο εκπαιδευτικό ως προς το επίπεδο δεξιοτήτων. Εντούτοις, κατέχει εμπειρία σε τομέα που στερείται ο καθοδηγούμενος εκπαιδευτικός. Το συγκεκριμένο μοντέλο μπορεί να λάβει δύο μορφές. Αναφορικά με την πρώτη περίπτωση, η συνεργασία λαμβάνει χώρα ανάμεσα σε δύο αρχάριους εκπαιδευτικούς, εκ των οποίων ο ένας κατέχει ήδη κάποια εμπειρία, ενώ ο άλλος όχι. Σχετικά με τη δεύτερη μορφή, αυτή αφορά στη συνεργασία μεταξύ δύο εκπαιδευτικών που καταλαμβάνουν ίσες θέσεις. Σε αυτή την περίπτωση, το ρόλο του μέντορα αναλαμβάνει ο εκπαιδευτικός που έχει ευρύτερη εμπειρία, δεξιότητες αλλά και τεχνογνωσία για ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο το οποίο είναι απαραίτητο για τον άλλο εκπαιδευτικό. Πρόκειται για ένα μοντέλο το οποίο χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που ο καθοδηγούμενος είχε εργαστεί στο παρελθόν σε άλλον εκπαιδευτικό οργανισμό[27].

Μοντέλο ομαδικής μεντορείας

Στο συγκεκριμένο μοντέλο, ο μέντορας συνεργάζεται με μια ομάδα καθοδηγούμενων εκπαιδευτικών και δραστηριοποιείται σπάνια και κατά κύριο λόγο σε νεοσύστατους εκπαιδευτικούς οργανισμούς, στους οποίους είτε ένας έμπειρος ηγέτης είτε ένας έμπειρος εκπαιδευτικός υποστηρίζει τους υπόλοιπους

25 Nugumanova, L., Shaykhutdinova, G. (2019). Models of the Contemporary Mentor in Supplementary Vocational Education. In: ARPHA Proceedings, vol. 1, pp. 487-494.

26 Nugumanova, L., Shaykhutdinova, G. (2019). Models of the Contemporary Mentor in Supplementary Vocational Education. In: ARPHA Proceedings, vol. 1, pp. 487-494.

27 Esaulova, I. A. (2017). New mentoring models in the foreign companies practices of personnel learning and development. In: Business Strategies, vol. 6, pp. 8-13.

εκπαιδευτικούς. Σύμφωνα με το εν λόγω μοντέλο, η μεντορεία λαμβάνει χώρα με συμβουλευτικές δραστηριότητες καθοδήγησης[28].

Μοντέλο βραχυπρόθεσμης καθοδήγησης

Μέσω αυτού του μοντέλου επιδιώκεται η επίτευξη βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Υπό αυτό το πλαίσιο ο μέντορας και ο καθοδηγούμενος εκπαιδευτικός συναντώνται με σκοπό τον καθορισμό κάποιου βραχυπρόθεσμου στόχου, τον οποίο καλείται να επιτύχει ο δεύτερος σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μεταξύ αυτών των συναντήσεων. Ωστόσο, η αξιοποίηση αυτού του μοντέλου δεν είναι κατάλληλη για νέα μέλη τα οποία χρήζουν στενότερης συνεργασία με τον μέντορα και θεωρείται πως είναι κατάλληλο για εκπαιδευτικούς που έχουν ήδη κάποια εργασιακή εμπειρία[29].

Μοντέλο αντίστροφης καθοδήγησης

Το μοντέλο αντίστροφης καθοδήγησης αφορά μια διαδικασία όπου γίνεται αντιστροφή των παραδοσιακών ρόλων καθοδήγησης μεταξύ έμπειρου και άπειρου εργαζομένου. Αναλυτικότερα, το άτομο με τη λιγότερη εμπειρία λειτουργεί ως μέντορας σε έναν πιο έμπειρο εκπαιδευόμενο, ο οποίος τίθεται στο ρόλο του καθοδηγούμενου. Συνιστά ένα χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη νέων τάσεων και την αμοιβαία μάθηση των εμπλεκομένων[30].

e-mentoring

Οι νέες τεχνολογίες κα το Διαδίκτυο καθιστούν δυνατό το mentoring μεταξύ εκπαιδευτικών που μπορεί να βρίσκονται σε διαφορετικές τοποθεσίες και μπορεί να επιτευχθεί ακόμη και σε διαφορετικό χρόνο μέσω σύγχρονων και ασύγχρονων τεχνολογιών. Μέσω του e-mentoring αναπτύσσεται ένα κανάλι επικοινωνίας μεταξύ μεντόρων και εκπαιδευόμενων, παρέχοντας πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες, νέους τρόπους βοήθειας και εκπαίδευσης, καθώς και σε βελτιωμένες ευκαιρίες για την ανάπτυξη ενός νέου τρόπου προσωπικών σχέσεων μεταξύ των εμπλεκομένων[31].

---

28 Arslan, A. S., Karatas, F., Suat, Ü. N. A. L., Aslan, A. (2022). The Effects of Group Mentoring on Teachers' Classroom Activities: An Instrumental Case Study. In: Participatory Educational Research, vol. 9 no. 5, pp. 390-413.

29 Nugumanova, L., Shaykhutdinova, G. (2019). Models of the Contemporary Mentor in Supplementary Vocational Education. In: ARPHA Proceedings, vol. 1, pp. 487-494.

30 Valle, L., Lorduy-Arellano, D., Porras-González, N. (2022). Using reverse mentoring to transform in-service teachers' beliefs about how to teach english. In: Profile Issues in Teachers Professional Development, vol. 24 no. 1, pp. 63-76.

31 Spanorriga, C., Tsiotakis, P., Jimoyiannis, A. (2018). E-mentoring and novice teachers' professional development: Program design and critical success factors. In: EdMedia+ Innovate Learning (pp. 1315-1324). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).

4.3 Ο θεσμός του παιδαγωγικού μέντορα στην Ελλάδα

Ο θεσμός του παιδαγωγικού μέντορα στην Ελλάδα εφαρμόστηκε μέσω της Υπουργικής Απόφασης «*Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*» (δημοσίευση 22-08-2022). Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΥΑ, καθήκοντα και αρμοδιότητές του είναι να ενσωματώνει σταδιακά τους καθοδηγούμενους στο σχολικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου. Επιπλέον, παρέχει πληροφορίες και καθοδήγηση αναφορικά με τη διαχείριση της διδακτικής ύλης, συντελώντας στη βελτίωση των εκπαιδευτικών δεξιοτήτων του νέου εκπαιδευτικού. Επιπροσθέτως, παρέχει καθοδήγηση και ανατροφοδότηση, κατευθύνει τους καθοδηγούμενους εκπαιδευτικούς σχετικά με την επίλυση διαφόρων ζητημάτων, τα οποία ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο της διδακτικής και εκπαιδευτικής διαδικασία. Σε συνεργασία με αυτόν και με τον Σύμβουλο Παιδαγωγικής Ευθύνης οργανώνουν την υλοποίηση τουλάχιστον τριών διδασκαλιών σε ένα διδακτικό έτος, στο πλαίσιο των οποίων εναλλάσσουν ρόλους διδάσκοντα και παρατηρητή. Τέλος, παρέχει καθοδήγηση στο νέο εκπαιδευτικό αναφορικά με τον κατάλληλο τρόπο επικοινωνίας τόσο με τους γονείς όσο και με τους μαθητές.

Στο τέλος του διδακτικού έτους συντάσσει ετήσια έκθεση, όπου αναγράφονται οι ενέργειες που έλαβαν χώρα από τον ίδιο στη διάρκεια του σχολικού έτους. Έπειτα, η έκθεση υποβάλλεται στο σχολικό διευθυντή. Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφερθεί, πως ο μέντορας ασκεί τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί εκτός του διδακτικού ωραρίου του, αλλά εντός του εργασιακού του ωραρίου. Επιπλέον, δεν απαλλάσσεται από εξωδιδακτικές εργασίες ούτε από εφημερίες.

Στο Άρθρο 3 αναφέροντα τα κριτήρια ορισμού, ο αριθμός καθώς επίσης και η διάρκεια θητείας του. Σχετικά με τον ορισμό του μέντορα πραγματοποιείται σε εξαθέσια και άνω σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην αρχή του σχολικού έτους, όπου υπηρετούν νεοδιορισθέντες εκπαιδευτικοί. Στις περιπτώσεις όπου ο μέντορας υπάγεται σε άλλη ειδικότητα από εκείνη των εκπαιδευόμενων, τότε συνεπικουρείται από έμπειρο εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας, ο οποίος υποδεικνύεται από το διευθυντή ή τον προϊστάμενο του σχολείου.

Στο Άρθρο 4 αναφέρονται τα κριτήρια επιλογής του μέντορα. Ειδικότερα, βασικό κριτήριο είναι η διδακτική προϋπηρεσία, η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον δεκαπέντε έτη ή εκπαιδευτική προϋπηρεσία η οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον δέκα έτη. Αν δεν πληρούνται τα προαναφερθέντα κριτήρια, επιλέγεται ο εκπαιδευτικός που διαθέτει διδακτική εμπειρία επτά ετών και άνω ή με εκπαιδευτική προϋπηρεσία τουλάχιστον έξι έτη. Άλλα κριτήρια επιλογής είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος και μεταπτυχιακού τίτλου με συναφές

αντικείμενο με εκείνο του θεσμού του μέντορα, η κατοχή δεύτερου μεταπτυχιακού τίτλου, η προηγούμενη θητεία ως μέντορας, Ενδοσχολικός Συντονιστής είτε ως Σχολικός Σύμβουλος ή Επιμορφωτής. Επίσης, προσμετράται η πιστοποίηση σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) επιπέδου Α ή Β, η γνώση ξένων γλωσσών και η οργανική θέση στο σχολείο όπου εφαρμόζεται ο θεσμός[32].

Οι Έλληνες εκπαιδευτικοί φαίνεται πως είναι θετικοί ως προς την ιδέα του εν λόγω θεσμού, καθώς μπορεί να ανταποκριθεί εξατομικευμένα στις ανάγκες τους. Εντούτοις, φαίνεται να αισθάνονται δυσπιστία απέναντι στους πιο έμπειρους εκπαιδευτικούς[33] [34] [35]. Θεωρούν πως η υποστήριξη είναι αναγκαία για το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την οργάνωση του διδακτικού έργου[36]. Ωστόσο, κρίνουν πως το έργο αυτό πρέπει να ανατίθεται σε πλήρως καταρτισμένους εκπαιδευτικούς με κατάλληλες δεξιότητες μεντορείας[37], παιδαγωγικής, ψυχολογίας και μεθοδολογίας διδασκαλίας[38]. Ο σχολικός μέντορας μπορεί να συμβάλλει στη διεύρυνση των γνώσεων, την επαγγελματική εξέλιξη και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών[39].

4.4 Μεντορεία στην εκπαίδευση στην Ευρώπη

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη από το 2010 αναφέρθηκε στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μέσω ενός μοντέλου που περιλαμβάνει τρεις φάσεις. Ειδικότερα, περιλαμβάνει την αρχική εκπαίδευση εκπαιδευτικών, την εισαγωγή που αφορά νέους εκπαιδευτικούς και την ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση εκπαιδευτικών, προκειμένου να υπάρχει εξέλιξη στη σταδιοδρομία τους και να αναπτύξουν τα κράτη μέλη προγράμματα εισαγωγής για αρχάριους

32 Υπουργική Απόφαση 102919/ΓΔ4, Άρθρο 1, (24-08-2022), *Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*.

33 Παππά Ε., Ιορδανίδης Γ. (2017). Ο ρόλος του μέντορα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: διερεύνηση απόψεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης νομού Θεσσαλονίκης για την αναγκαιότητα εφαρμογής του θεσμού. Στο: Έρευνα στην Εκπαίδευση, τόμ. 6 τεύχ. 1, σ.σ. 112–130.

34 Παπάνης, Ε., Καραμπάση, Ε. (2019). Ο Θεσμός του Μέντορα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Γ. Κορρές, Ε. Παπάνης (επιμ.) (2019), *Σύγχρονες Έρευνες Παιδοψυχολογίας: Θεωρία και Εφαρμογές.* Πανεπιστήμιο Αιγαίου, σ.σ. 88-100.

35 Σουλτογιάννη, (2020). Ο θεσμός του μέντορα και η εφαρμογή του στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Απόψεις των εκπαιδευτικών ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης στον νομό Θεσσαλονίκης. [Διπλωματική Εργασία. Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο]. ΕΑΠ

36 Λαγουδάκης, Ν. (2019). Η διαρκής καθοδήγηση (coaching) και ο θεσμός του μέντορα στο σχολείο. Απόψεις εκπαιδευτικών για την εφαρμογή του θεσμού στα Αρσάκεια – Τοσίτσεια Σχολεία [Διπλωματική Εργασία, Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο]. ΕΑΠ

37 Παπάνης, Ε., Καραμπάση, Ε. (2019). Ο Θεσμός του Μέντορα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Γ. Κορρές, Ε. Παπάνης (επιμ.) (2019), *Σύγχρονες Έρευνες Παιδοψυχολογίας: Θεωρία και Εφαρμογές.* Πανεπιστήμιο Αιγαίου, σ.σ. 88-100.

38 Fragkoulis, I., Dimakis, M. K. (2019). Investigation of Special Education Educators' Views on the Necessity to Apply the Institution of Mentor in Special Education and Training Schools. In: Education Quarterly Reviews, vol. 2 no. 1, pp. 82-93.

39 Κατσανίδου Σ. Σ. (2022). Οι απόψεις των εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Σ Ο.Α.Ε.Δ. για τον θεσμό του μέντορα [Διπλωματική Εργασία. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας]. DSpace.

εκπαιδευτικούς. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται: «*Αυτή η επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών είναι μια δια βίου διαδικασία που ξεκινά από την αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και τελειώνει στη συνταξιοδότηση. Γενικά αυτή η δια βίου διαδικασία χωρίζεται σε συγκεκριμένα στάδια. Το πρώτο στάδιο αφορά την προετοιμασία των εκπαιδευτικών κατά την αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, όπου όσοι θέλουν να γίνουν δάσκαλοι κατέχουν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες. Το δεύτερο στάδιο είναι τα πρώτα ανεξάρτητα βήματα ως εκπαιδευτικοί, τα πρώτα χρόνια της αναμέτρησης με την πραγματικότητα του να είσαι δάσκαλος στο σχολείο. Αυτή η φάση ονομάζεται γενικά φάση επαγωγής. Η τρίτη φάση είναι η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη εκείνων των εκπαιδευτικών που έχουν ξεπεράσει τις αρχικές προκλήσεις του να γίνουν δάσκαλοι*»[40].

Η μεντορεία εφαρμόζεται πλέον στο εκπαιδευτικό σύστημα πολλών ευρωπαϊκών χωρών. Οι δάσκαλοι λαμβάνουν μεντορεία αφού περάσουν το στάδιο εισαγωγής τόσο στην Πολωνία όσο και την Ιρλανδία. Επίσης, η καθοδήγηση είναι συνηθισμένη σε χώρες στις οποίες δεν εφαρμόζεται επίσημο μοντέλο εισαγωγής. Τέτοιες χώρες είναι το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Δανία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ολλανδία, η Φινλανδία και η Ισλανδία. Το ποσοστό των εκπαιδευτικών στις χώρες της ΕΕ ηλικίας έως 30 ετών που έχουν μέντορες διαπιστώθηκε πως είναι 28,2%. Πολλές χώρες ανέπτυξαν σύστημα ειδικής κατάρτισης μεντόρων εκπαιδευτικών. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί το έργο «*Υποστήριξη καθοδήγησης για εκπαιδευτικούς που ξεκινούν το επάγγελμά τους*» το 2015, το οποίο αναπτύχθηκε από ηγέτες επιχειρήσεων και εφαρμόστηκε από το Υπουργείο Παιδείας της Τσεχικής Δημοκρατίας. Στην Εσθονία, οι μέντορες εκπαιδευτικών λαμβάνουν ειδική κατάρτιση στο πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο προγράμματος πρόσθετης εκπαίδευσης διάρκειας 160 ωρών. Επίσης, κατά το διορισμό τους, είναι σημαντικό να έχουν τριετή εμπειρία στις δικές τους δραστηριότητες. Στην Ιρλανδία το σύστημα mentoring υποστηρίζεται από συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Διαδίκτυο, το οποίο λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο του Εθνικού Εισαγωγικού Προγράμματος για Εκπαιδευτικούς (NIPT). Στη Λετονία εφαρμόζεται το έργο «*Καινοτόμος και πρακτική κατάρτιση εκπαιδευτικών και συμβούλων: επαγγελματική ανάπτυξη*» στο πλαίσιο του οποίου έχουν λάβει εκπαίδευση περισσότεροι από 1000 μέντορες εκπαιδευτικοί[41].

Στη Φινλανδία το Φινλανδικό Δίκτυο για την Εισαγωγή Εκπαιδευτικών «Osaava Verme» αναπτύχθηκε με σκοπό να συντονίζει το μοντέλο mentoring σε ομάδες συνομηλίκων (PGM) για τα έτη 2010-2017 και χρηματοδοτήθηκε από το Φινλανδικό Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Το δίκτυο οργανώνει προγράμματα

40 Snoeck, M., Eisenschmidt, E., Forsthuver, B., Holdsworth, P., Michaelidou, A., Dahl, J., Pachler, N. (2010). *Developing coherent and system-wide induction programmes for beginning teachers - a handbook for policy makers*. European Commission

41 Rudenko, I. V., Sarkisova, I. V. (2021). Mentoring As A Resource For Professional Development Of Teachers. In: European Proceedings of Social and Behavioural Sciences, vol. 119, pp. 395-404

εκπαίδευσης μεντόρων για ολόκληρη τη χώρα και τη χρονική περίοδο 2010-2017 περισσότεροι από 700 μέντορες εκπαιδεύτηκαν. Μια καλή πρακτική εφαρμόζεται από το πρόγραμμα «*Master in Teaching & Learning*». Το εν λόγω πρόγραμμα επικεντρώνεται στις ενότητες καθοδήγησης και παρέχεται από το Πανεπιστήμιο της Μάλτας. Οι νέοι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από το mentoring κατά τα δύο πρώτα χρόνια της διδασκαλίας τους σε σχολεία. Προκειμένου να αναπτυχθούν επαρκείς και καταρτισμένοι μέντορες για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου, από τη Σχολή Εκπαίδευσης διοργανώνει παρέχεται ένα Μεταπτυχιακό Πιστοποιητικό σχετικά με το mentoring στην εκπαίδευση[42].

Επίσης, το «*Solski Center Nova Gorica*» στη Σλοβενία παρείχε εκπαίδευση μεντόρων. Πρόκειται για ένα πενταετές έργο (EU Social Founds), το οποίο παρείχε τη δυνατότητα τριήμερης δωρεάν εκπαίδευσης για μέντορες. Μέσω αυτού του προγράμματος παρέχεται η δυνατότητα στους μελλοντικούς μέντορες να αποκτήσουν τα κατάλληλα παιδαγωγικά προσόντα προκειμένου να παρέχουν στους μαθητές τους ποιοτική καθοδήγηση. Στη Γαλλία η International Solidarity Education Partnership - ("Partenariat Educatif à la Solidarité Internationale": PESI) σε συνεργασία με το Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας, έχουν αναπτύξει ένα ειδικό πρόγραμμα το οποίο είναι ανοιχτό σε όλους τους εκπαιδευτικούς και σε εκπαιδευτές, υποστηρίζοντας περισσότερα από 120 έργα σε όλο τον κόσμο μεταξύ γαλλικών εκπαιδευτικών δομών καθώς επίσης και διεθνών εκπαιδευτικών δομών. Σκοπός του είναι η κατάρτιση σχετικά με πόρους, αντιλήψεις, μεθοδολογίες και πρακτικές. Το εκπαιδευτικό σεμινάριο «*Consorzio degli Istituti Professionali*» στην Ιταλία απευθύνεται σε μέντορες νεοπροσληφθέντων εκπαιδευτικών (mentees). Υπό αυτό το πλαίσιο δημιουργήθηκε ένα μοντέλο εκπαίδευσης όπου λαμβάνουν χώρα συναντήσεις σχετικά με ψυχοπαιδαγωγικές πτυχές της διδασκαλίας από ομοτίμους, πτυχές τεκμηρίωσης, καθώς επίσης και παρουσίαση πραγματικών εμπειριών. Στην Κροατία εφαρμόστηκε το πρόγραμμα «*Udruga za rad s mladima Breza*», το οποίο εφαρμόζεται ως εξωσχολική δραστηριότητα σε 27 σχολικές μονάδες τόσο πρωτοβάθμιας όσο και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το εν λόγω πρόγραμμα δεν συνιστά μέρος του εθνικού προγράμματος σπουδών. Πρόκειται για ομαδική εργασία διάρκειας 5-6 ωρών, που λαμβάνει χώρα εκτός ωραρίου εργασίας από δύο έως τέσσερις φορές σε ένα σχολικό έτος. Ένα ακόμη παράδειγμα καλής πρακτικής, είναι το «*ProgettoMondo Mlal Onlus*» στην Ιταλία. Πρόκειται για εκπαίδευση της Διεθνούς Αμνηστίας και συνιστά ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, μαθαίνοντας μέσα από την εμπειρία. Η ιδιαιτερότητα αυτής της καλής πρακτικής είναι ότι οι εκπαιδευτικοί προσωπικά είχαν την εμπειρία της εκπαίδευσης, αντλώντας γνώση μέσα από την πρακτική εφαρμογή της. Αργότερα, μετέφεραν αυτήν την εμπειρία στην τάξη τους,

42 Pennanen, M., Heikkinen, H. L., & Tynjälä, P. (2020). Virtues of mentors and mentees in the Finnish model of teachers' peer-group mentoring. In: Scandinavian Journal of Educational Research, vol. 64 no. 3, pp. 355-371.

χρησιμοποιώντας παρόμοιες διαδραστικές μεθόδους. Τελικώς, μαθητές από διαφορετικές τάξεις αντάλλαξαν απόψεις για την εργασία τους και μοιράστηκαν τις γνώσεις που απέκτησαν[43].

Το «*LOOP-Scaffolding in Teachers Development: Mentoring and Mentors in Induction Programs*» αποτελεί ένα έργο το οποίο επί της παρούσης εφαρμόζεται σε 4 χώρες της Ευρώπης, την Πορτογαλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και την Ελλάδα και στόχος του είναι η παροχή υποστήριξης προς τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια των πρώτων στάδια της καριέρας τους μέσω ενός ολοκληρωμένου προγράμματος μεντορείας. Επίσης, αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανάπτυξης του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, αξιοποιώντας κοινές εμπειρίες των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Επιπροσθέτως, επιχειρείται η προώθηση διαδικτυακών δικτύων μάθησης καινοτόμων παιδαγωγικών πρακτικών, που απευθύνονται σε σχολικούς διευθυντές και εκπαιδευτικούς. Ταυτόχρονα αποσκοπεί στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας καθώς επίσης και στην αξιοποίηση της εκπαιδευτικής σταδιοδρομίας με την παροχή συνθηκών υποστήριξης και ανατροφοδότησης. Στο πλαίσιο εφαρμογής του LOOP αξιοποιείται η μάθηση από ομοτίμους, η ανάπτυξη προγράμματος καθοδήγησης τόσο για μέντορες όσο και για εκπαιδευτικούς και η διοργάνωση διεθνών συνεδρίων με σκοπό την ευρεία προβολή των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων τους[44].

Το έργο «*Erasmus+, Safe Schools for All: Teachers Transforming Societies*» εφαρμόστηκε το χρονικό διάστημα 2019-2021 με στόχο να αναπτυχθεί ένα ασφαλέστερο σχολείο. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για ένα έργο το οποίο οργανώθηκε σε συνεργασία μεταξύ Εσθονίας, Σλοβενίας και Φινλανδίας. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν διάφορες ειδικότητες εργαζομένων σε σχολεία, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών, διευθυντών και σχολικών ψυχολόγων. Υπό αυτό το πλαίσιο, η μεντορεία συνιστά βιώσιμη πρακτική για τη σχολική ανάπτυξη. Η καθοδήγηση από ομοτίμους αξιοποιήθηκε ως βάση για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών. Τόσο το περιεχόμενο όσο και οι στόχοι των εκπαιδεύσεων προγραμματίστηκαν για τους εκπαιδευτικούς, παρέχοντας τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με ζητήματα που αφορούν στην καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων. Στο πρόγραμμα συμπεριλήφθηκε ενότητα και για μέντορες, οι οποίοι συμμετείχαν σε δύο εκπαιδεύσεις με κοινές κατευθυντήριες γραμμές. Οι στόχοι της εκπαίδευσης μεντορείας ήταν α) η εύρεση καινοτόμων τρόπων με σκοπό την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους, β) η ανάπτυξη συστήματος καθοδήγησης εκπαιδευτικών, το οποίο μπορεί να είναι εθνικό είτε τοπικό, ενώ οι ευθύνες των μεντόρων προσαρμόζονται στις ανάγκες του εκάστοτε σχολείου,

43 Caruana, C., Rossi, R., Catellani, C., Riccò, G., Braglia, S., Pahor, R., Šibalić, I., Tica, M., Melegari, V., Coupez, C., Legoff, C., Pruchon, F. (2018). Mentoring and Peer–Mentoring in Teachers' Training: Good Practices in the EU. PEERMENT

44 Cesie, LOOP – Scaffolding in Teachers Development: Mentoring and Mentors in Induction Programs. In: https://cesie.org/en/project/loop/ (Accessed at: 9/5/2026).

γ) η εκμάθηση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την καθοδήγηση σε ομάδες συνομηλίκων και δ) η ενίσχυση την κατανόησης του ρατσισμού βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου[45].

5. Συμπεράσματα – Προτάσεις

Ο θεσμοθετημένος πλέον ρόλος του παιδαγωγικού μέντορα στην ελληνική εκπαίδευση φαίνεται πως αποτελεί μια σημαντική καινοτομία. Έρευνες φανερώνουν τα οφέλη που παρέχει για τους εκπαιδευτικούς και τη σχολική μονάδα, συμβάλλοντας σημαντικά στην ποιότητα της μάθησης. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από μια ολοκληρωμένη διαδικασία προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, μέσω της οποίας εντάσσονται ομαλά σε νέα σχολικά περιβάλλονται και εξελίσσονται συνεχώς. Η υποστήριξη που παρέχεται από το μέντορα δεν περιορίζεται στην παροχή γνώσεων και εμπειριών στους καθοδηγούμενους, αλλά αποτελεί μια δυναμική σχέση αλληλεπίδρασης, η οποία ενισχύει σημαντικά πρακτικές δεξιότητες, παιδαγωγική επάρκεια, επαγγελματική ταυτότητα και ψυχολογία, αναδεικνύοντας τη σημασία του θεσμού.

Η αποτελεσματικότητα της μεντορείας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα χαρακτηριστικά του μέντορα, όπως οι δεξιότητες, η εμπειρία, η ενσυναίσθηση, οι ικανότητες επικοινωνίας και η συνεργατικότητα. Συνεπώς, πρέπει να επιλέγεται με αυστηρά και συγκεκριμένα κριτήρια. Από την άλλη, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εν λόγω διαδικασία. Προκειμένου να φέρει εις πέρας αποτελεσματικά το έργο του ο μέντορας, απαιτείται από αυτούς διάθεση για μάθηση και εξέλιξη, αναστοχασμός, οικοδόμηση εμπιστοσύνης, σεβασμού και δέσμευσης.

Έτσι, παρότι η θεσμοθέτηση του παιδαγωγικού μέντορα αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ενίσχυση των νέων εκπαιδευτικών, καλείται να υπερβεί σημαντικές προκλήσεις, όπως ο σαφής καθορισμός του ρόλου του, η κατάλληλη κατάρτιση, ο επαρκής χρόνος και η ανάπτυξη του κατάλληλου κλίματος συνεργασίας. Η θεσμοθέτηση, επομένως, αποτελεί απλά το πρώτο βήμα και απαιτείται συστηματική και λεπτομερής οργάνωση και υλοποίηση προκειμένου να συμβάλλει ουσιαστικά στην εκπαίδευση.

Διεθνή και ευρωπαϊκά δεδομένα καταδεικνύουν την επιτυχή και ουσιαστική εφαρμογή της μεντορείας σε σχολεία, μέσω της εκπαίδευσης των μεντόρων, της παρακολούθησης και αξιολόγησης. Με αυτόν τον τρόπο προκύπτουν τα αναμενόμενα και σημαντικά οφέλη για όλη τη σχολική κοινότητα. Στην Ελλάδα θα μπορούσε να εφαρμοστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επιτυχείς υλοποιήσεις άλλων χωρών και την αξιοποίηση των καλών πρακτικών.

45 Kiiskilä E-A., Amiirah, S-H., Mentoring to Support Educators' Learning Processes. In: https://rauhankasvatus.fi/en/mentoring-to-support-educators-learning-processes/ (Accessed at 5/9/2026)

Έτσι, για την επιτυχή και ουσιαστική εφαρμογή του θεσμού του σχολικού μέντορα, προτείνεται η υποχρεωτική επιμόρφωση και πιστοποίησή τους, με χρήση ενδεδειγμένων πρακτικών, ώστε να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για την υλοποίηση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, προτείνεται η διάθεση σχολικού χρόνου στην άσκηση του έργου τους και σε μεθόδους αξιολόγησής τους. Τέλος, εμπειρικές έρευνες θα μπορούσαν να φέρουν στο φως σημαντικά στοιχεία για την αποτελεσματικότητα του παιδαγωγικού μέντορα στα ελληνικά σχολεία, ώστε να εντοπιστούν παράγοντες που διευκολύνουν ή δυσχεραίνουν το έργο του.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Καρυπίδου, Θ. (2022). Διερεύνηση της συμβολής του mentoring στη βελτίωση και ανάδειξη του έργου των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο: Culture - Journal of Culture in Tourism, Art and Education, τόμ. 2 τεύχ. 4, σ.σ. 88-95.

Κατσανίδου Σ. Σ. (2022). Οι απόψεις των εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Σ Ο.Α.Ε.Δ. για τον θεσμό του μέντορα [Διπλωματική Εργασία. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας]. DSpace.

Λαγουδάκης, Ν. (2019). Η διαρκής καθοδήγηση (coaching) και ο θεσμός του μέντορα στο σχολείο. Απόψεις εκπαιδευτικών για την εφαρμογή του θεσμού στα Αρσάκεια – Τοσίτσεια Σχολεία [Διπλωματική Εργασία, Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο]. ΕΑΠ

Παππά Ε., Ιορδανίδης Γ. (2017). Ο ρόλος του μέντορα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: διερεύνηση απόψεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης νομού Θεσσαλονίκης για την αναγκαιότητα εφαρμογής του θεσμού. Στο: Έρευνα στην Εκπαίδευση, τόμ. 6 τεύχ. 1, σ.σ. 112–130.

Παπάνης, Ε., Καραμπάση, Ε. (2019). Ο Θεσμός του Μέντορα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Γ. Κορρές, Ε. Παπάνης (επιμ.) (2019), *Σύγχρονες Έρευνες Παιδοψυχολογίας: Θεωρία και Εφαρμογές*. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, σ.σ. 88-100.

Σουλτογιάννη, (2020). Ο θεσμός του μέντορα και η εφαρμογή του στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Απόψεις των εκπαιδευτικών ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης στον νομό Θεσσαλονίκης. [Διπλωματική Εργασία. Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο]. ΕΑΠ

Υπουργική Απόφαση 102919/ΓΔ4 (24-08-2022), *Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*.

Ξενόγλωσση

Arslan, A. S., Karatas, F., Suat, Ü. N. A. L., Aslan, A. (2022). The Effects of Group Mentoring on Teachers' Classroom Activities: An Instrumental Case Study. In: Participatory Educational Research, vol. 9 no. 5, pp. 390-413.

Ben-Amram, M., Davidovitch, N. (2024). Novice Teachers and Mentor Teachers: From a Traditional Model to a Holistic Mentoring Model in the Post-modern Era. In: Education Sciences, vol. 14 no. 2, pp. 1-17.

Carrosa, V. C., Rosas-Maldonado, M., Martin, A. (2019). Novice EFL Teacher Perceptions on their Past Mentoring Experience. In: Revista Educación, vol. 43 no. 2, pp. 1-29.

Caruana, C., Rossi, R., Catellani, C., Riccò, G., Braglia, S., Pahor, R.,., Šibalić, I., Tica, M., Melegari, V., Coupez, C., Legoff, C., Pruchon, F. (2018). Mentoring and Peer–Mentoring in Teachers' Training: Good Practices in the EU. PEERMENT.

Dahlberg, M. L., Byars-Winston, A. (2019). The Science of Effective Mentorship in STEMM. National Academies Press (US)

Day, R., Allen, T. D. (2004). The relationship between career motivation and self-efficacy with protégé career success. In: Journal of Vocational Behavior, vol. 64, pp. 72-91.

Drake, K. (2021). Coaching vs. mentoring. In Nursing Management, vol. 52 no. 8, p.56.

Ellis, N. J., Alonzo, D., & Nguyen, H. T. M. (2020). Elements of a quality pre-service teacher mentor: A literature review. In: Teaching and Teacher Education, vol. 92, pp.1-13.

Esaulova, I. A. (2017). New mentoring models in the foreign companies practices of personnel learning and development. In: Business Strategies, vol. 6, pp. 8-13.

Fragkoulis, I., Dimakis, M. K. (2019). Investigation of Special Education Educators' Views on the Necessity to Apply the Institution of Mentor in Special Education and Training Schools. In: Education Quarterly Reviews, vol. 2 no. 1, pp. 82-93.

Garvey, B., Stokes, P., Megginson, D. (2009). Coaching and mentoring, theory and practice. Sage.

Handrianto, C., Jusoh, A. J., Syuraini, S., Rouzi, K. S., Alghazo, A. (2022). The implementation of a mentoring strategy for teachersprofessional development in elementary school. In: Elementary: Islamic Teacher Journal, vol. 10 no. 1 pp. 65-80.

Hennissen, P., Crasborn, F., Brouwer, N., Korthagen, F., Bergen, T. (2011). Clarifying pre-service teacher perceptions of mentor teachers' developing use of mentoring skills. In: Teaching and teacher education, vol. 27 no. 6, pp. 1049-1058.

Hill, S. E., Ward, W. L., Seay, A., Buzenski, J. (2022). The nature and evolution

of the mentoring relationship in academic health centers. In: Journal of Clinical Psychology in Medical Settings, vol. 29 no. 3, pp. 557-569

Islam, M. T. (2020). Mentoring in Education. In: Journal of ELT and Education, vol. 3 no. 4, pp. 135-137.

Koopman, R., Englis, P. D., Ehgrenhard, M. L., Groen, A. (2021). The Chronological Development of Coaching and Mentoring: Side by Side Disciplines. In International Journal of Evidence Based Coaching & Mentoring, vol. 19 no. 1, pp. 137-151.

Islam, M. T. (2020). Mentoring in Education. In: Journal of ELT and Education, vol. 3 no. 4, pp. 135-137.

Koopman, R., Englis, P. D., Ehgrenhard, M. L., Groen, A. (2021). The Chronological Development of Coaching and Mentoring: Side by Side Disciplines. In International Journal of Evidence Based Coaching & Mentoring, vol. 19 no. 1, pp. 137-151.

McCarthy, G. (2014). Coaching and mentoring for business. Sage.

McKevitt, D., Marshall, D. (2015). The legitimacy of entrepreneurial mentoring. In: International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, vol. 21 no. 2, pp. 263-280.

Nugumanova, L., Shaykhutdinova, G. (2019). Models of the Contemporary Mentor in Supplementary Vocational Education. In: ARPHA Proceedings, vol. 1, pp. 487-494.

Nuis, W., Segers, M., Beausaert, S. (2023). Conceptualizing mentoring in higher education: A systematic literature review. In Educational Research Review, vol. 41, pp. 1-22.

Pennanen, M., Heikkinen, H. L., & Tynjälä, P. (2020). Virtues of mentors and mentees in the Finnish model of teachers' peer-group mentoring. In: Scandinavian Journal of Educational Research, vol. 64 no. 3, pp. 355-371.

Rudenko, I. V., Sarkisova, I. V. (2021). Mentoring As A Resource For Professional Development Of Teachers. In: European Proceedings of Social and Behavioural Sciences, vol. 119, pp. 395-404

Saranya, C., Dhuli, R., Guduru, R. (2022). The Role of a Mentor in Students' Personal Growth, Academic Success, and Professional Development. In: London Journals Press, vol. 22 no. 17, pp. 35-46.

Shields, S., Murray, M. (2017). Beginning teachers' perceptions of mentors and access to communities of practice. In: International journal of mentoring and coaching in education, vol. 6 no. 4, pp. 317-331.

Snoeck, M., Eisenschmidt, E., Forsthuver, B., Holdsworth, P., Michaelidou, A., Dahl, J., Pachler, N. (2010). Developing coherent and system-wide induction programmes for beginning teachers - a handbook for policy makers. European Commission

Sonja, P., Despina, S., Biljana, P., Jadranka, R. (2018). Mentoring in teaching

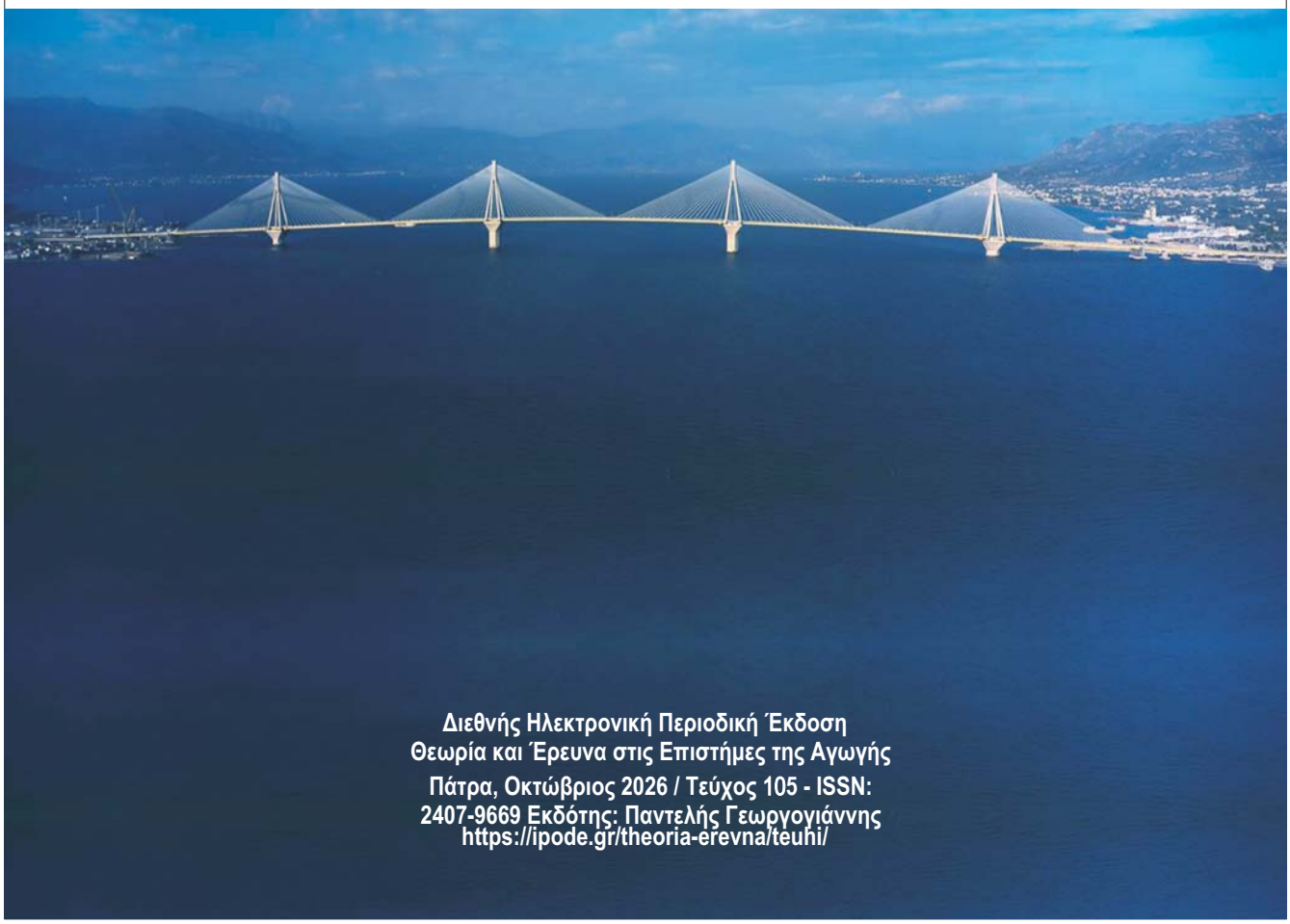
profession. In: International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, vol. 6 no. 2, pp. 47-56.
Spanorriga, C., Tsiotakis, P., Jimoyiannis, A. (2018). E-mentoring and novice teachers' professional development: Program design and critical success factors. In: EdMedia+ Innovate Learning (pp. 1315-1324). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
Sunde, E., Ulvik, M. (2014). School leaders' views on mentoring and newly qualified teachers' needs. In: Education Inquiry, vol. 5 no. 2, pp. 285-299.
Ulvik, M., Sunde, E. (2013). The impact of mentor education: does mentor education matter? In: Professional development in education, vol. 39 no. 5, pp. 754-770.
Valle, L., Lorduy-Arellano, D., Porras-González, N. (2022). Using reverse mentoring to transform in-service teachers' beliefs about how to teach english. In: Profile Issues in Teachers Professional Development, vol. 24 no. 1, pp. 63-76.
Wong, A. T., Premkumar, K. (2007). An introduction to mentoring principles, processes, and strategies for facilitating mentoring relationships at a distance. In: *MedEdPORTAL, vol. 6, no.* 1.
Worlikar, M., Aggrawal, A. (2017). To Study the Benefits of Mentoring on Organisations. In International Humanistic Management Association, Research Paper Series No. 18-4.

Ιστοσελίδες

Cesie, LOOP – Scaffolding in Teachers Development: Mentoring and Mentors in Induction Programs. In: https://cesie.org/en/project/loop/ (Accessed at: 9/5/2026).
Kiiskilä E-A., Amiirah, S-H., Mentoring to Support Educators' Learning Processes. In: https://rauhankasvatus.fi/en/mentoring-to-support-educators-learning-processes/ (Accessed at 5/9/2026)

Βιογραφικά στοιχεία συγγραφέα

Ο κ. **Νικόλαος Γεράσης** είναι Διευθυντής Γενικού Λυκείου. Είναι πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και κάτοχος τίτλου «Magister Artium» από το Πανεπιστήμιο Justus-Liebig. Διαθέτει δύο μεταπτυχιακά στις Επιστήμες της Αγωγής από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και ετήσιες επιμορφώσεις στην Οργάνωση Εκπαίδευσης και την Ειδική Αγωγή. Το επιστημονικό του έργο περιλαμβάνει συμμετοχές σε συνέδρια και δημοσιεύσεις.
Email: gerasisnikos@gmail.com

Διεθνής Ηλεκτρονική Περιοδική Έκδοση
Θεωρία και Έρευνα στις Επιστήμες της Αγωγής
Πάτρα, Οκτώβριος 2026 / Τεύχος 105 - ISSN:
2407-9669 Εκδότης: Παντελής Γεωργογιάννης
https://ipode.gr/theoria-erevna/teuhi/